



Силабус
навчальної дисципліни
Англійська література
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Спеціалізація	A4.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Викладач	Ганна Табакова
Кафедра	української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства,
Посилання на сайт	
Контактний телефон	+380669464702
E-mail викладача	septeni@ukr.net
Графік консультацій	понеділок, 11.00-12.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год. 2 семестр	очна (денна)	12 год.	12 год.	66 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: англійська література, жанри, стилі, напрями, періоди.

Метою курсу є формування в майбутніх викладачів систему фахових знань про художню специфіку англійської літератури, етапи її розвитку, творчість найвідоміших представників у широкому культурно-історичному та мистецькому контексті.

Предметом навчальної дисципліни є англійська література в її художній специфіці у широкому культурно-історичному контексті.

Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК: Здатність вирішувати складні завдання або проблеми в галузі освіти, що передбачає впровадження інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)К5. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК6. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК7. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК8. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, працювати на постконфліктних/деокупованих територіях; керувати власним психоемоційним станом у ході освітньої і професійної діяльності; формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя та дотримуватись самому.

ЗК9. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

Професійні компетентності (ПК)

ПК5. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Програмні результати навчання (РН)

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРН)

ПРН4. Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН5. Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ПРН7. Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

Зміст курсу:

Тема 1. The Dawn of English Literature. Old English literature. Britain's ancient history: the Anglo-Saxon and the Anglo-Norman periods: development of English language. Celtic mythology and sagas. English literary legends, folk songs and ballads. "Beowulf" – the highest achievement of Old English literature. Setting, legend, and the archaeological discovery of the poem. Christian writers, Venerable Bede. King Alfred and "The Anglo-Saxon Chronicle". Middle English literature. Anglo-Norman literature (XII–XIII centuries). Geoffrey of Monmouth. Romance, Arthurian Cycle. "Sir Gawain and the Green Knight". Sir Thomas Malory and his "Le Morte d'Arthur". Fable and fabliau. Medieval drama. Eras of English Pre-renaissance. Geoffrey Chaucer and his "Canterbury Tales."

Тема 2. The Renaissance in English literature. European Renaissance and its historical background. The English Renaissance. Stages of the Renaissance, its height and decline. The first English humanist of the Renaissance: Thomas More and his “Utopia”. Major literary genres and their representatives. Poetry, prose, drama. Sonnet as a poetic Renaissance form. Philip Sidney and Edmund Spenser. The Elizabethan theatre. Shakespeare’s predecessors and successors. “University Wits.” Christopher Marlowe. The world of William Shakespeare: the sonnets and the plays. Shakespeare’s four writing periods: themes and genres. Ben Jonson. Beaumont and Fletcher. The Cavalier Poets and the Metaphysical Poets, John Donne and English Baroque. The Puritan tradition. John Bunyan. The literature of the Civil Wars. John Milton and his “Paradise Lost”.

Тема 3. The Restoration and the Age of Reason. The Restoration, satire and the comedy of manners. John Dryden and his plays. William Congreve. An intellectual revolution. The Augustans, Alexander Pope as the major poet of the Classic Age. Samuel Johnson. The origin of the novel: Aphra Behn, Daniel Defoe, Jonathan Swift, Samuel Richardson, Henry Fielding, Tobias Smollett. The periodicals and literary criticism. Robert Burns and his poetry. Sentimentalism in poetry and fiction. Oliver Goldsmith and Laurence Sterne.

Тема 4. The Romantics. General characteristics, historical background, trends. Gothic fiction. Horace Walpole and his “The Castle of Otranto”. James Macpherson and the Ossian cycle of epic poems. Thomas Chatterton. William Blake. The Lake Poets. The Later Romantics: Percy Bysshe Shelley, John Keats. Lord Byron and his literary activity. Sir Walter Scott and his historical novel. Jane Austen and her novels of manners. Mary Shelley and her “Frankenstein: or, The Modern Prometheus”.

Тема 5. The Victorian Era. Victorian literary themes. Realism in literature. Charles Dickens, the Bronte sisters, William Thackeray, Elisabeth Gaskell, George Eliot. The late Victorian literature, the essayists. Poetry: Alfred, Lord Tennyson, Robert Browning, Elisabeth Barret Browning, Charles Swinburne, the minor poets. The Pre-Raphaelite Brotherhood. The Decadent Movement, Aesthetism and Neo-Romanticism. Oscar Wilde, George B. Shaw, Herbert Wells, Robert Lewes Stevenson, Sir Arthur Conan Doyle, Joseph Rudyard Kipling, Joseph Conrad.

Тема 6. Twentieth Century English literature. Periods of the 20th century literature. The Edwardian Age. Modernism and Postmodernism. Emerging trends in English literature. Virginia Woolfe, James Joyse, T.S. Eliot, W.B. Yeats. William Somerset Maugham. John Priestley, Graham Green, George Orwell. Post-War English literature: novel, poetry, drama.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп’ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного й підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. До їх складу входять:

60 балів – поточний контроль успішності (включно з рубіжним контролем і контролем самостійної роботи);

40 балів – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю в балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	20	
Підсумковий контроль		
Екзамен	40	

Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять**Оцінювання здобувачів відбувається за шкалою 1-7 балів за всі види роботи:**

- 1 = F (критично низький рівень)
- 2 = FX (незадовільно з можливістю перескладання)
- 3 = E (задовільно)
- 4 = D (задовільно+)
- 5 = C (добре)
- 6 = B (добре+)
- 7 = A (відмінно)

Здобувач отримує оцінки за роботу на кожному практичному занятті плюс за виконання завдань з самостійної роботи.

Формула переведення балів за практичні заняття

$$N_{\text{практ}} = (A \div B) \times 40$$

Де:**N_{практ}** = остаточні бали за практичні заняття (максимум 40)**A** = сума всіх балів, отриманих здобувачем на практичних заняттях**B** = максимально можлива сума балів на практичних заняттях (105 балів)**40** = максимальна кількість балів, що зараховується за практичні заняття згідно таблиці розподілу**Формула переведення балів за самостійну роботу**

$$N_{\text{сам}} = (C \div D) \times 20$$

Де:**N_{сам}** = остаточні бали за самостійну роботу (максимум 20)**C** = сума всіх балів, отриманих здобувачем за самостійну роботу**D** = максимально можлива сума балів за самостійну роботу (105 балів)**20** = максимальна кількість балів, що зараховується за самостійну роботу згідно таблиці розподілу**Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю**

Види робіт	Кількість набраних балів				
	FX	F –	D E –	B C –	A
Екзамен:					
Теоретичні питання (2)		5	10	15	20
Практичне завдання		5	10	15	20
Максимальна кількість набраних балів		10	20	30	40

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (20+40+40=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Abrams M. The Norton Anthology of English Literature. New York: Norton & Company, 1993. 2655 p.
2. Albert, Edward. History of English Literature. Oxford University Press, 2017. 736 p.
3. Alexander, Michael. A History of English Literature. London: Macmillan Press, 2013. 443 p.
4. British Literature Through History. 2012. URL: <https://2012books.lardbucket.org/pdfs/british-literature-through-history.pdf> (дата звернення 10.08.2025 р.)
5. English Literature from the Restoration through the Romantic Period. Ed. by J. E. Luebering. NY: Britannica Educational Publishing in association with Rosen Educational Services, LLC, 2011. 242 p.

Допоміжна

1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох: пер. з англ. Київ: Факт, 2007. 720 с.
2. Варданян М. В. Світова література ХХ–ХХІ століття в англомовному науковому дискурсі: навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 202 с. https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4396/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8F%D0%BD_%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_handbook.pdf
3. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005–2006.
4. Кушнірова Т. Англійська література в культурологічному вимірі (модерний і постмодерний аспект). Полтава, 2017. 107 с.
5. Література західноєвропейського середньовіччя: нав. посіб. / за заг. ред. Н. О. Висоцької. Вінниця: Нова Книга, 2005. 464 с.
6. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. 416 с.
7. Павличко С. Зарубіжна література. Київ: Основи. 2001. 524 с.
8. Carter, Ronald, McRae, John. The Routledge History of Literature in English. Britain and Ireland. London and New York: Routledge, 1997. 622 p.
9. History of English Literature / ed. by Digvijay Pandya. New Delhi, 2020. 248 p.
10. Robinson, Bonnie J., Getty, Laura. British Literature I: Middle Ages to the Eighteenth Century and Neoclassicism. USA: UNG, 2018. 2971 p.
11. Robinson, Bonnie J., Getty, Laura. British Literature II: Romantic Era to the Twentieth Century and Beyond. USA: UNG, 2018. 1125 p.
12. The Oxford Companion to English Literature / ed. by Margaret Drabble. Oxford University Press, 2000. 1188 p.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>
2. Сайт університету: <http://bdpu.org/> та бібліотеки: <http://bdpu.org/library.html>
3. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. URL: www.ae-lib.org.ua (дата звернення 10.08.2022 р.)
4. Luminarium: Anthology of English Literature. URL: <http://www.luminarium.org/>
5. Гіпертекстовий ресурс «Romantic circles», тексти, критичні статті з романтизму. URL: <http://www.rc.umd.edu/>
6. E-Texts for Victorianists. URL: <http://www.victorianprose.org/>
7. Victorian Database Online. URL: <http://www.victoriandatabase.com/>
8. Велика електронна бібліотека. URL: <http://www.big-library.info/>
9. Український журнал іноземної літератури «Всесвіт». URL: <http://www.vsesvit-journal.com/index.php>